

Konsorcium nevládních
organizací pracujících
s migranty v ČR

*Consortium of Migrants
Assisting Organizations
in the Czech Republic*

Stanovisko Konsorcia nevládních organizací pracujících s migranty v ČR

k návrhům reformy Společného evropského azylového systému

říjen 2016

Popis situace

Konsorcium nevládních organizací pracujících s migranty v ČR¹ (“Konsorcium”) pozorně sleduje návrhy Evropské komise i Rady v oblasti migrace a reformy Společného evropského azylového systému (CEAS). Cílem tohoto stanoviska je shrnout návrhy Evropské komise v oblasti CEAS z jara a léta 2016 ve světle dalšího vývoje a zaujmout k nim srozumitelný a odůvodněný postoj.

Evropská komise v reakci na uprchlickou krizi z roku 2015, která vyjevila nedostatky stávajícího právního a institucionálního unijního rámce, zahájila práci na komplexním návrhu reformy CEAS. Dne 4. 5. 2016 představila první část balíčku opatření nazvaného *Na cestě k udržitelnému a spravedlivému společnému evropskému azylovému systému*², jehož klíčovou součástí je návrh nařízení zavádějícího kritéria a mechanismy pro stanovení členských států odpovědných za vyřízení žádostí o mezinárodní ochranu.³ V červenci letošního roku pak následovalo představení druhé části balíčku nazvané *Dokončení reformy společného evropského azylového systému: dosažení účinné, spravedlivé a humánní azylové politiky*.⁴

Konsorcium vítá iniciativu Evropské komise k vytvoření skutečného společného azylového systému. Pouze jednotný evropský azylový systém může zabránit stávajícím snahám států být pro žadatele o azyl co nejméně atraktivní a jednat s nimi co možná nejhůře ve snaze odradit další případné žadatele od jejich příchodu. Při absenci jednotného systému se některé členské státy EU dostávají pod značný migrační tlak a naopak jiné členské státy nejsou připraveny se na společném řešení podstatným způsobem podílet.

Přestože legislativní návrhy Evropské komise jsou velmi obsáhlé a již nyní je zjevné, že v průběhu legislativního procesu doznají značných změn (jak ze strany poslanců Evropského parlamentu, tak ze strany zástupců států v Evropské radě), je možné je ve stávající podobě z odborného pohledu posoudit a v jejich světle znovu upozornit na hlavní nedostatky současného stavu azylového systému v ČR i dalších zemích EU. Těmi jsou zejména:

- protiprávní překážky vstupu žadatelů o azyl na území členských států a vstupu do azylového řízení (např. zatlačování na hranicích; neumožnění podání žádosti);
- používání detence v rozporu s judikaturou Evropského soudu pro lidská práva jako nástroje odstrašení uprchlíků;
- neúměrná délka řízení a nízká kvalita azylových rozhodnutí, které poté soudy musí i opakovaně rušit - často vedené záměrem, aby se žadatelé o azyl dané zemi vyhnuli;
- nefungující sankční mechanismus pro členské státy, které dlouhodobě porušují právo EU (např. Maďarsko neaplikuje Dublinské nařízení nebo ČR již déle než rok porušuje povinnost poskytnout bezplatnou právní pomoc v azylovém a návratovém procesu).

¹ Konsorcium je spolek zastřešující 18 organizací zabývajících se migrací a azylem - viz. www.konsorcium-nno.cz

² Evropská komise - tisková zpráva, *Na cestě k udržitelnému a spravedlivému společnému evropskému azylovému systému*. Brusel, 4. 5. 2016. http://europa.eu/rapid/press-release_IP-16-1620_cs.htm

³ Evropská komise, *Proposal for a REGULATION OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL establishing the criteria and mechanisms for determining the Member State responsible for examining an application for international protection*. COM(2016) 270 final. Brussels, 4. 5. 2016.

http://ec.europa.eu/dgs/home-affairs/what-we-do/policies/european-agenda-migration/proposal-implementation-package/docs/20160504/dublin_reform_proposal_en.pdf

⁴ Evropská komise - tisková zpráva. *Dokončení reformy společného evropského azylového systému: dosažení účinné, spravedlivé a humánní azylové politiky*. Brusel, 13. 7. 2016. http://europa.eu/rapid/press-release_IP-16-2433_cs.htm

Jednotlivé návrhy a stanoviska Konsorcia

a) Reforma Dublinského nařízení

Návrh spočívá ve změně pravidel, podle nichž se určuje členský stát odpovědný za vyřízení konkrétní žádosti o azyl včetně mechanismu pro řešení situací, kdy azylové systémy členských států čelí nepřiměřenému tlaku.⁵ Komise navrhuje zavést tzv. korekční mechanismus. Ten na základě velikosti a ekonomické situace každého státu automaticky stanoví, kdy se stát potýká s nepřiměřeným počtem žádostí o azyl. V takovém případě budou všichni další noví žadatelé v dané zemi po ověření přípustnosti jejich žádosti přemístěni do jiných členských států EU (tzv. *relokace*). Členský stát bude však mít možnost dočasně se relokace neúčastnit. Podmínkou však je, že státu, jemuž vyřízení dané žádosti připadlo místo něj, zaplatí za každého jednoho žadatele příspěvek ve výši 250 000 eur.

Korekční mechanismus také zohlední úsilí členského státu o dobrovolné přesídlování uprchlíků přímo ze třetích zemí (tzv. *resettlement*), což potvrzuje zájem Komise na vytváření legálních a bezpečných cest do Evropy. Nový „Dublin“ počítá s kratšími lhůtami pro zasílání žádostí o přemístění, pro odpovědi na ně i pro realizaci přemístění žadatelů o azyl mezi členskými státy. Žadatelé budou povinni zůstat ve státě EU odpovědném za jejich žádost.

Stanovisko Konsorcia

Konsorcium dlouhodobě odmítá přemísťování žadatelů o azyl na základě Dublinského nařízení do země prvního vstupu jako systém nespravedlivý, neúměrně zatěžující státy na jižní a východní vnější hranici EU, a také jako systém velmi neefektivní. Jen do Řecka jako první vstupní země EU loni přišlo 856 723 osob.⁶ Je zřejmé, že Řecko nemůže samo zvládnout vyřídit všechny tyto azylové žádosti a poskytnout všem úspěšným žadatelům ochranu. Česká republika oproti tomu v loňském roce obdržela všehovšudy 1525 azylových žádostí.⁷ Právě z důvodu zcela nerovnoměrného zatížení států na jižní hranici EU je tzv. korekční mechanismus založený přerozdělování žadatelů o azyl logickým nástrojem, bez kterého se neobejde zřejmě žádné společné řešení. Vymahatelnost tohoto systému je podmíněna právě hrozbou citelné finanční sankce.

Konsorcium zároveň navrhuje, aby v rámci dublinských transferů žadatelů a korekčního mechanismu byly mnohem více zohledněny již existující vazby žadatelů o azyl v jednotlivých členských státech EU, ať již rodinné, jazykové, pracovní či studijní. Nejlepším řešením se jeví rozvinutí systému tzv. *refugee match*⁸, tj. spojení preferencí členských zemí EU a preferencí jednotlivých uprchlíků. Zkrácení lhůt pro reakce států, pro vyřizování transferů a zkrácení maximální přípustné délky detence na základě Dublinu považujeme za pozitivní.

⁵ Proposal establishing the criteria and mechanisms for determining the Member state responsible.

⁶ UNHCR. *Refugees/migrants emergency response - Mediterranean*.

<http://data.unhcr.org/mediterranean/country.php?id=83>

⁷ Ministerstvo vnitra. *Počty žádostí o mezinárodní ochranu v jednotlivých měsících roku 2015*.

<http://www.mvcr.cz/soubor/cs-stat-prosinec-2015-1-pdf.aspx>

⁸ Viz např. Will Jones and Alexander Teytelboym: *Choices, preferences and priorities in a matching system for refugees*, in *Forced Migration Review*, č. 51, leden 2016.

<http://www.fmreview.org/sites/fmr/files/FMRdownloads/en/destination-europe/jones-teytelboym.pdf>

Konsorcium dále vítá rozšíření okruhu osob, na něž by se měl vztahovat institut slučování rodiny, protože řada rodinných příslušníků již uznaných azylantů v některé zemi EU je v současnosti nucena riskovat využitím služeb převaděčů.

Konsorcium naopak nemůže souhlasit s navrhovanou úpravou, která ukládá zemím prvního vstupu uprchlíka na území EU provést nejdříve předběžné posouzení žádosti o azyl a rozhodnout o případné aplikaci konceptu bezpečné země původu, třetí bezpečné země nebo země prvního azylu. Pouze následně by došlo k případné aplikaci Dublinského nařízení. Takový návrh je nepřijatelný pro již nyní disproporčně zatížené země. Konsorcium také nesouhlasí s široce pojatým systémem sankcí pro žadatele o azyl, kteří opustí příslušnou zemi pro posouzení azylové žádosti a s omezením práva na podání opravného prostředku proti „dublinskému“ rozhodnutí.

b) Vytvoření společného rámce pro přesídlování uprchlíků ze třetích zemí

V červenci 2016 představila Komise také návrh nařízení stanovujícího unijní rámec pro přesídlování uprchlíků ze třetích zemí (*resettlement*)⁹, podle kterého bude ponecháno na vůli států, jaký počet uprchlíků přesídlí. Nicméně Evropská rada by měla schvalovat roční plány přesídlení a státy EU by měly dostat na každou přesídlenou osobu příspěvek ve výši 10 000 EUR. EU tím dává najevo snahu, aby neregulární cesty příchodu uprchlíků do EU byly nahrazeny cestami legálními.

Stanovisko Konsorcia

Konsorcium jednoznačně podporuje snahu Evropské komise o vytvoření společného rámce EU pro přesídlování uprchlíků ze třetích zemí včetně finanční podpory přesídlování a zohlednění zapojení státu do přesídlovacích programů v rámci vyhodnocování příslušnosti k vyřízení žádosti v rámci Dublinského systému.

c) Posílení systému Eurodac

Systém uchovávání otisků prstů a údajů o žadatelích o azyl (EURODAC) by měl být podle nového návrhu¹⁰ rozšířen o údaje všech osob pobývajících na území EU nelegálně, aby takové osoby mohly být identifikovány pro účely navrácení. Členské státy budou navíc moci uchovávat více osobních údajů jako jsou jméno, datum narození, státní příslušnost, cestovní doklad nebo zobrazení obličeje. Více informací v systému umožní příslušným úřadům snadněji identifikovat žadatele o azyl či státního příslušníka třetí země či bez oprávnění k pobytu, aniž by o tyto informace musely žádat další členské státy jednotlivě, jako je tomu v současnosti.

Stanovisko Konsorcia

Reformu a rozšíření systému EURODAC považuje Konsorcium za krok správným směrem. Musí panovat jistota o tom, kdo do Evropské unie přichází, kdo se v ní zdržuje oprávněně a kdo nikoliv.

⁹ Evropská komise, *Proposal for a REGULATION OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL establishing a Union Resettlement Framework and amending Regulation (EU) No 516/2014 of the European Parliament and the Council*. Brussels, 13. 7. 2016.

<https://ec.europa.eu/transparency/regdoc/rep/1/2016/EN/1-2016-468-EN-F1-1.PDF>

¹⁰ Evropská komise. *Proposal for a REGULATION OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL on the establishment of 'Eurodac' for the comparison of fingerprints for the effective application of [Regulation (EU) No 604/2013. COM(2016) 272 final*. Brussels, 4. 5. 2016.

<https://ec.europa.eu/transparency/regdoc/rep/1/2016/EN/1-2016-272-EN-F1-1.PDF>

d) Zřízení agentury Evropské unie pro otázky azylu

Navrhované nařízení by přeměnilo stávající Evropský podpůrný úřad pro otázky azylu (EASO) do podoby plnohodnotné Agentury EU pro otázky azylu (tzv. EUAA)¹¹ s posíleným mandátem a značně rozšířenými úkoly. EUAA má mj. stanovovat klíč pro uplatňování korekčního mechanismu podle reformovaného Dublinského systému. Dalšími úkoly Agentury bude zajistit sbližování standardů a procedur jednotlivých států při posuzování žádostí o azyl, stejně jako posílit spolupráci a výměnu informací mezi členskými státy. Agentura má dále mít možnost vyslat podpůrné týmy složené z odborníků a také poskytovat operativní a technickou pomoc v případech, kdy je nějaký členský stát vystaven nepřiměřenému tlaku.

Stanovisko Konsorcia

Konsorcium plně podporuje transformaci současného podpůrného úřadu na novou Agenturu EU pro otázky azylu (EUAA). Rozšíření jeho pravomocí by mělo být ještě významnější. Není udržitelný stav, kdy se tentýž žadatel v jedné zemi EU vůbec nedostane do azylového řízení (typicky Maďarsko, Řecko), v další skončí v detenci a následně mu je udělena doplňková ochrana na dobu určitou (ČR), a v jiné zemi dostane rychle kladné azylové rozhodnutí a kvalitní integrační podporu (Německo). Prioritou EUAA tedy musí být zejména sbližování azylových systémů v rámci EU jak v otázce vstupu na území a do azylového řízení, tak v otázkách hodnocení azylových důvodů, sjednocení typů udělované ochrany a délky azylového řízení.

e) Nahrazení procedurální směrnice nařízením

Navrhované nařízení¹² má zavést harmonizované společné řízení o udělení mezinárodní ochrany na úrovni EU. Cílem je snížit rozdíly v počtech úspěšných žádostí o azyl mezi jednotlivými členskými státy, zajistit účinné procesní záruky pro žadatele a zároveň žadatele odradit od druhotných pohybů mezi členskými státy. Snahou je také zjednodušit a zkrátit azylová řízení tak, aby rozhodnutí padla běžně nejpozději do šesti měsíců. Žadatelům o azyl má být zaručeno právo na osobní pohovor, bezplatnou právní pomoc a zastoupení již v průběhu správního řízení. Dosud nepovinné postihy za zneužívání systému, nespolečnou spolupráci a druhotné pohyby mají být povinné a zahrnovat i odmítnutí žádosti jako konkludentně stažené či zjevně neopodstatněné a uplatnění zrychleného postupu.

EK zároveň vyjasňuje a zavádí povinné používání pojmu *bezpečné země*, jejichž seznam bude stanoven na úrovni EU. Ten má do pěti let od vstupu nařízení v platnost nahradit v plném rozsahu stávající vnitrostátní označení bezpečných zemí původu a bezpečných třetích zemí.

¹¹ Evropská komise. *Proposal for a REGULATION OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL on the European Union Agency for Asylum.* COM(2016) 271 final. Brussels, 4. 5. 2016. http://ec.europa.eu/dgs/home-affairs/what-we-do/policies/european-agenda-migration/proposal-implementation-package/docs/20160504/easo_proposal_en.pdf

¹² Evropská komise. *Proposal for a REGULATION OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL establishing a common procedure for international protection in the Union and repealing Directive 2013/32/EU.* Brussels, 13. 7. 2016 Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady o zavedení jednotného postupu v Unii a o zrušení směrnice 2013/13/EU - COM(2016) 467 final. Brussels, 13.7.2016. <https://ec.europa.eu/transparency/regdoc/rep/1/2016/EN/1-2016-467-EN-F1-1.PDF>

Stanovisko Konsorcia

Konsorcium vítá snahu o zmenšení rozdílů v počtech úspěšných žádostí o azyl mezi jednotlivými členskými státy, stejně jako snahu o harmonizaci procesních záruk pro žadatele o azyl. Vítané je také zjednodušení, vyjasnění a zkrácení azylových řízení. Právě neúměrná délka řízení,¹³ nekvalitní a restriktivní rozhodnutí patří k obvyklým „nástrojům“ národních azylových politik.

Konsorcium dále upozorňuje, že v praxi na vnější hranici EU (polsko-ukrajinská, slovensko-ukrajinská, maďarsko-srbská, bulharsko-turecká, letiště Praha apod.) dochází v rozporu se zásadou *non-refoulement*¹⁴ nežádka k odepření vstupu žadatelů o azyl a znemožnění požádat o mezinárodní ochranu. Tato jednání včetně aktivního zastrašování potenciálních žadatelů státními orgány nejsou ze strany Evropské komise postihována. V tomto smyslu Konsorcium vítá podrobná ustanovení návrhu nařízení o azylovém řízení v člancích 25 a následujících. Zároveň ale připomíná, že základním mechanismem dohledu nad dodržováním zákazu navracení musí být přístup nezávislých subjektů (např. nevládních organizací a UNHCR) do místa prvního kontaktu žadatele o azyl s autoritami dotčeného členského státu. Na zavedení takové praxe by se měla zaměřit také nově ustanovená EUAA.

Konsorcium nesouhlasí s navrhovaným automatickým přezkumem kladných azylových rozhodnutí v případě, že se objeví relevantní nová skutečnost. Taková praxe by mohla mít zásadní dopad na životy již integrovaných osob nebo na samotný proces integrace. Vedla by též k druhotným pohybům do zemí, které by tento přezkum aplikovaly méně důsledně. Zároveň by znamenala významnou zátěž pro celý systém, neboť by se jednalo výrazný nárůst agendy.

Koncept bezpečných třetích zemí a bezpečných zemí původu vyvolává značné kontroverze a bývá často kritizován pro rozpor se zásadou Ženevské úmluvy o právním postavení uprchlíků akcentující individuální charakter pronásledování.¹⁵ Konsorcium tyto koncepty *a priori* neodmítá za předpokladu, že do těchto kategorií nebudou zařazovány státy čistě účelově. Zároveň však upozorňuje, že pro žadatele, jejichž azylová žádost je odmítnuta na základě aplikace institutu bezpečné třetí země nebo bezpečné země původu, může být nemožnost podat proti takovému rozhodnutí žalobu s odkladným účinkem podstatně ohrožujícím faktorem.

Konsorcium v zásadě neodmítá uzavírání migračních paktů či partnerství s třetími zeměmi¹⁶, pokud tyto země dodržují Ženevskou úmluvu o právním postavení uprchlíků (především pravidlo *non-refoulement*) a umožňují UNHCR a nevládním organizacím působit na svém území a poskytovat zde uprchlíkům právní ochranu.

¹³ Rekordní délkou řízení v ČR trpěl pan Z. N. z Gruzie, jehož azylová žádost byla posuzována místo zákonem předpokládaných 3 měsíců celkem 12 let. Zdroj: Organizace pro pomoc uprchlíkům.

¹⁴ Zásada mezinárodního práva spočívající v zákazu návratu žadatele o azyl do země, kde by jeho život či svoboda byly ohroženy. Viz např. UNHCR. Note on Non-Refoulement. 1977. <http://www.unhcr.org/excom/scip/3ae68ccd10/note-non-refoulement-submitted-high-commissioner.html>.

¹⁵ Srov. ECRE: „Safe countries of origin“: A safe concept? AIDA, 2015. http://www.asylumlawdatabase.eu/sites/www.asylumlawdatabase.eu/files/aldfiles/AIDA%20Third%20Legal%20Briefing_Safe%20Country%20of%20Origin.pdf

¹⁶ Srov. Evropská komise. COMMUNICATION FROM THE COMMISSION TO THE EUROPEAN PARLIAMENT, THE EUROPEAN COUNCIL, THE COUNCIL AND THE EUROPEAN INVESTMENT BANK on establishing a new Partnership Framework with third countries under the European Agenda on Migration. COM(2016) 385 final. Brussels, 7. 6.2016.

http://ec.europa.eu/dgs/home-affairs/what-we-do/policies/european-agenda-migration/proposal-implementation-package/docs/20160607/communication_external_aspects_eam_towards_new_migration_ompact_en.pdf

f) Nahrazení kvalifikační směrnice nařízením

Nové nařízení¹⁷ má mj. zajistit harmonizaci druhu ochrany a délky doby povolení k pobytu uděleného osobám požívajícím mezinárodní ochrany. Členské státy mají mít povinnost zohlednit pokyny EUAA pokud jde o situaci v zemi původu žadatele o azyl, jakož i o posouzení alternativ vnitrostátní ochrany. EK navrhuje zavést přísnější pravidla postihující druhotné pohyby a pětiletou čekací lhůtu vztahující se na osoby požívající mezinárodní ochrany, které chtějí získat trvalý pobyt. Komise také navrhuje přiznávat ochranu jen na dobu nezbytně nutnou a zavést povinný přezkum, který bude brát na zřetel například změny v zemi původu. Cílem dále je, vyjasnit práva a povinnosti osob požívajících mezinárodní ochrany, pokud jde o sociální zabezpečení a sociální pomoc.

Stanovisko Konsorcia

Konsorcium vítá snahu EK o sjednocení typů mezinárodní ochrany v rámci EU, protože rozdíly v rozhodování o azylových žádostech napříč Evropou jsou ohromné. Konsorcium dále podporuje posílení úlohy EUAA a požaduje, aby výklady a pokyny ze strany EUAA byly závazné ve všech zemích EU a nedocházelo tak k neustálému snižování standardů mezinárodní ochrany a beztrestného porušování zásady *non-refoulement* mnoha členskými státy EU. Nutný je především dohled EUAA nad dodržováním legislativy EU a Ženevské úmluvy ze strany národních azylových úřadů.

Konsorcium však zároveň hlasitě odmítá návrh poskytovat zásadně ochranu jen na dobu určitou. Taková úprava není v souladu s ustanovením Ženevské úmluvy, podle které mají státy naopak povinnost „*co nejvíce usnadňovat uprchlíkům asimilaci a udělení státního občanství*“ (článek 34 Ženevské úmluvy). Nejistota pobytu uprchlíka bude překážkou pro integraci, slučování jeho rodiny, a také tvorbu jakýchkoli integračních politik. Ze stejných důvodů Konsorcium odmítá povinné periodické a plošné přezkoumávání statusu uprchlíka. Právě pro tento případ existuje tzv. doplňková ochrana, která může být vhodným nástrojem ochrany válečných uprchlíků vystaveným nikoli individuálnímu pronásledování, ale všeobecnému válečnému násilí (např. Syřané).

g) Reforma směrnice o podmínkách přijímání žadatelů o mezinárodní ochranu

Nové znění směrnice¹⁸ má zajistit, aby členské státy uplatňovaly normy a ukazatele pro přijímání žadatelů o mezinárodní ochranu vypracované EUAA a zároveň, aby vypracovaly pohotovostní plány pro případ nepřiměřeného migračního tlaku. Členským státům chce EK umožnit určit žadatelům o azyl místo pobytu a uložit povinnost hlásit se úřadům. V případech, kdy žadatel o azyl nedodržuje

¹⁷ Evropská komise. *Proposal for a REGULATION OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL on standards for the qualification of third-country nationals or stateless persons as beneficiaries of international protection, for a uniform status for refugees or for persons eligible for subsidiary protection*. COM(2016) 466 final. Brussels, 13.7.2016.

<https://ec.europa.eu/transparency/regdoc/rep/1/2016/EN/1-2016-466-EN-F1-1.PDF>

¹⁸ Evropská komise. *Proposal for a DIRECTIVE OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL laying down standards for the reception of applicants for international protection*. COM(2016) 465 final. Brussels, 13.7.2016.

http://ec.europa.eu/dgs/home-affairs/what-we-do/policies/european-agenda-migration/proposal-implementation-package/docs/20160713/proposal_on_standards_for_the_reception_of_applicants_for_international_protection_en.pdf

povinnost pobývat na určeném místě a existuje nebezpečí, že se bude skrývat, mohou členské státy využít detence. Komise dále navrhuje zaručit přístup žadatelů o azyl na trh práce nejpozději šest měsíců od podání žádosti o azyl.

Stanovisko Konsorcia

Konsorcium podporuje snahu EU sjednotit přijímací podmínky pro žadatele o azyl v rámci celého území EU.

Konsorcium vítá usnadnění vstupu žadatelů na trh práce a považuje za vhodné zkrácení zákazu žadatelům o azyl pracovat na max. 6 měsíců. Připomíná také stále se rozšiřující praxi v některých zemích EU (např. Německo) umožnit žadatelům o azyl, jejichž azylové žádosti bude pravděpodobně vyhověno, co nejrychlejší integraci na pracovní trh a přístup k jazykovým kurzům a nástrojům politiky zaměstnanosti.

Konsorcium však upozorňuje, že musí být dodržena zásada uplatnění detence (uvěznění žadatele) až jako posledního možného nástroje pro zajištění spolupráce žadatele o azyl se správním orgánem. Členské státy velmi často přistupují k detenci jako k odstrašujícímu mechanismu a neváhají jej užívat v rozporu s Evropskou úmluvou o ochraně lidských práv a základních svobod (např. v ČR detence uplatňovaná v případě zjevné nemožnosti realizace návratu, detence v rozporu s přípustnými důvody dle Dublinského nařízení, atd.). Konsorcium dále trvá na tom, že detence rodin s dětmi a nezletilých dětí bez doprovodu je v rozporu s Úmluvou o právech dítěte, protože uvěznění dětí za pouhý přestupek rodiče není v souladu se zásadou jednání všech orgánů v nejlepším zájmu dítěte.

Konsorcium dále nesouhlasí se sankcemi, které jsou navrhovány v případě sekundárního pohybu žadatelů o azyl. Jejich vyloučení ze systému sociální podpory (ubytování, lékařská péče, atd.) při zachování konceptu trvalé odpovědnosti států příslušných k projednání azylového řízení podle Dublinského nařízení by vedlo k tomu, že by žadatel o azyl nezřídka po celou dobu azylového řízení, které může trvat i několik let, skončil na ulici.